

господарювання, що є важливим для забезпечення справедливої конкуренції та підтримки інклюзивного економічного зростання.

Управління та правове регулювання суб'єктів господарювання включає в себе широкий спектр дій, спрямованих на контроль, підтримку та розвиток бізнесу в межах законів та регуляцій у конкретній країні. Зазначимо деякі ключові аспекти управління та правового регулювання суб'єктів господарювання:

1. **Ресстрація та Ліцензування:** Усі суб'єкти господарювання повинні бути зареєстровані у відповідних державних органах. Деякі види діяльності можуть вимагати отримання ліцензій або дозволів.

2. **Податкове регулювання:** Суб'єкти господарювання повинні відповідати податковим законам, подавати декларації та сплачувати податки в строк. Податки можуть включати податок на прибуток, ПДВ, акцизи тощо.

3. **Правовий захист:** Суб'єкти господарювання мають право на юридичний захист. Це може включати в себе регулювання угод, правила конкуренції, авторське право, патенти, торгові марки та інші права і обов'язки.

4. **Нагляд та регулювання:** Державні органи можуть здійснювати нагляд за певними галузями бізнесу для забезпечення дотримання стандартів та безпеки. Це може бути спеціалізованими агентствами або комітетами.

5. **Фінансове регулювання:** Банки та фінансові установи мають свої власні правила та регуляції, які суб'єкти господарювання повинні враховувати при отриманні фінансових послуг чи кредитів.

6. **Соціальні та екологічні стандарти:** Деякі галузі підприємництва підлягають соціальним та екологічним стандартам. Суб'єкти господарювання повинні дотримуватися цих стандартів, щоб зберігати екологічний баланс та взаємовідносини з громадою.

7. **Етика та корпоративна соціальна відповідальність (CSR):** Компанії можуть дотримуватися етичних норм та брати участь у програмах корпоративної соціальної відповідальності, спрямованих на благодійність та покращення умов для співтовариства.

Ці аспекти можуть змінюватися в залежності від країни та галузі бізнесу. Для успішного управління суб'єктами господарювання важливо вивчити і враховувати всі відповідні правові норми та регуляції, а також дотримуватися етичних стандартів та соціальних цінностей.

Зрозуміло, що ефективне управління та правове регулювання суб'єктів господарювання вимагає гармонійного злиття цих двох факторів. Уряд та міжнародні організації повинні розробляти чіткі та справедливі правила, які не тільки захищають права бізнесу, але й забезпечують відповідальність.

У підсумку, управління та правове регулювання суб'єктів господарювання є складною та важливою задачею для будь-якої країни. Це вимагає розуміння потреб бізнесу та суспільства, а також розвинутих, справедливих та прозорих правил, що стимулюють економічний розвиток та забезпечують справедливість для усіх громадян.

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ АПК

Корженівська Н. Л., д.е.н., професор
Осадчук І. О., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Подільський державний університет

Агропромисловий комплекс є однією з ключових галузей економіки багатьох країн, яка відіграє важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки, створенні робочих місць і формуванні експортних можливостей. Управління економічною діяльністю підприємств

сфери АПК є складним завданням через велику кількість факторів, що впливають на цей сектор, таких як погодні умови, ринкова кон'юнктура, цінова волатильність, технологічні інновації. Ключові аспекти управління економічною діяльністю підприємств визначаються наступними елементами:

1. Стратегічне планування, яке включає в себе визначення мети і цілей підприємства, а також визначення шляхів досягнення цих цілей. Підприємства повинні враховувати фактори, такі як попит на сільськогосподарську продукцію, конкурентоспроможність на ринку, інноваційні можливості і ризики.
2. Фінансовий менеджмент, ефективність якого передбачає ведення обліку доходів і витрат, контроль бюджету і управління ресурсами. Важливо розглядати можливості фінансування для розвитку підприємства, такі як кредити, інвестиції і гранти.
3. Технологічний розвиток, що вимагає використання передових технологій для підвищення продуктивності і якості сільськогосподарської продукції. Підприємства повинні бути готові інвестувати у сучасні сільськогосподарські технології, такі як автоматизація, дрони, сільськогосподарські роботи та системи моніторингу.
4. Управління з численними ризиками, такими як природні катастрофи, цінова волатильність, хвороби. Підприємства повинні розробляти плани управління ризиками і мати страхові покриття для захисту від негативних наслідків непередбачених подій.
5. Ринкова аналітика та постійний моніторинг ринку. Аналіз попиту і пропозиції, цінової кон'юнктури і конкурентів допомагає підприємствам приймати обґрунтовані рішення щодо виробництва і маркетингу своєї продукції.
6. Екологічна відповідальність, оскільки сучасні споживачі все більше звертають увагу на екологічні аспекти продукції. Підприємства сфери АПК повинні дбати про дотримання екологічних стандартів і розвивати екологічно чисті методи виробництва.
7. Надзвичайно важливим є навчання та розвиток кадрів в сфері АПК. Спеціалісти, які розуміють сучасні технології, економічні та екологічні аспекти галузі, зможуть ефективно управляти підприємствами та впроваджувати інновації для покращення продуктивності.
8. Забезпечення економічної безпеки, що передбачає пошук ресурсів, ефективних заходів мінімізації негативного впливу ризиків, об'єктивної їх оцінки за недопущення негативних впливів у майбутньому.

Ефективне управління підприємствами, крім вищеперерахованих елементів, неможливе без інноваційної складової розвитку. Визначальними індикаторами оцінки виступають продуктивність праці, індекс сільськогосподарської продукції, частка сільськогосподарських угідь під виробництвом екологічної продукції, частка витрат на науково-дослідні розробки, рейтинг конкурентоспроможності, в т.ч. глобальної конкурентоспроможності [1].

Управління економічною діяльністю підприємств сфери АПК вимагає комплексного і системного підходу, а також постійного вдосконалення і адаптації до змін. Системність управління допомагає підприємствам ефективно відповідати на виклики і можливості цієї стратегічно важливої галузі економіки. Важливо розробляти системну стратегію, яка охоплює всі аспекти діяльності підприємства, враховуючи економічні, технологічні, екологічні і соціальні аспекти. Підприємства сфери АПК повинні інтегрувати всі процеси - від вирощування сільськогосподарської продукції до її маркетингу і продажу. Це дозволяє зменшити витрати, оптимізувати виробництво та забезпечити якість продукції. Важливо забезпечити ефективну комунікацію всередині підприємства і зовнішню комунікацію з партнерами, клієнтами та громадськістю. Зворотний зв'язок допомагає виявити можливі проблеми та вдосконалити процеси управління. Системний підхід передбачає сталість і стійкість управлінських рішень.

Якісне інформаційне забезпечення підприємств АПК – невід'ємна частина ефективного розвитку регіонального агробізнесу. Доцільним може бути використання організацій, що пропонують інформаційно-консультаційні послуги у сфері агробізнесу.

Зміст організаційно-управлінських заходів повинен відображати насущні вимоги ринку. При цьому всі заходи повинні бути конкретними і обґрунтованими [2].

У підсумку, управління економічною діяльністю підприємств сфери АПК є складним завданням, яке вимагає багатофакторного підходу та постійного аналізу. Ефективне управління допомагає забезпечити стійкий розвиток агропромислового комплексу, що є важливим для економічного процвітання країни та задоволення потреб суспільства.

Література:

1. Скрипник В. В. Інноваційний розвиток аграрних підприємств України: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. «Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут». № 20. 2021. С. 19-24.

2. Однорог М. А., Рибак Н. О., Житник Т. П. Економіка і організація агропромислових формувань у процесі збереження капіталу підприємства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. С. 132-136.

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Коротченко К., магістрант

Шпортюк Н.Л., к.н. з держ. упр.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Мотивація праці в системі управління торговельного підприємства є важливим аспектом забезпечення високої продуктивності та досягнення стратегічних цілей компанії. Однак цей процес не є простим і може стикатися з численними проблемами.

Фінансова мотивація: Однією з ключових проблем є встановлення оптимального рівня оплати праці та інших фінансових стимулів. Недостатньо низька оплата може призвести до низької мотивації, тоді як завищена може вплинути на бюджет підприємства та створити нерівновагу в оплаті праці серед різних категорій працівників.

Незрозумілість цілей і завдань: Якщо працівники не розуміють, як їхні дії впливають на досягнення стратегічних цілей підприємства, це може викликати низьку мотивацію та втрату ініціативи. Необхідно забезпечити чітку спільну мету та відстежувати прогрес її досягнення.

Недостатній розвиток і перспективи кар'єрного зростання: Якщо працівники не бачать можливостей для кар'єрного росту та професійного розвитку, вони можуть втратити мотивацію та шукати інші місця для реалізації свого потенціалу.

Конфлікти та недоліки в комунікації: Погана комунікація між управлінням та працівниками, а також серед самого персоналу, може призвести до конфліктів та втрати мотивації. Важливо підтримувати відкриту та ефективну комунікацію на всіх рівнях підприємства.

Рутинна робота та монотонність: Торговельні підприємства можуть зіштовхуватися з рутинною роботою, що може впливати на інтерес працівників до своєї роботи та їхню мотивацію. Необхідно створити стимули для розвитку і творчості.

Недостатній контроль і відзнаки: Працівники можуть відчувати себе недооціненими, якщо їхні зусилля не визнаються або не винагороджуються. Важливо встановити систему відзнак і нагород, щоб підтримувати високий рівень мотивації.

Співробітники не відчують себе частиною команди: Якщо співробітники не відчують себе частиною спільної команди та не відчують підтримки від колег та керівництва, це може призвести до втрати мотивації та відчуття ізоляції.